

Bohoslužby Krucemburk, 2. dubna 2010, Velký pátek

Kázal: Marek Vanča

I. čtení: Mk 15, 20b-47

II. čtení: Mt 27, 46

Milé sestry a milí bratři,

dnešní člověk už nerozumí termínu oběť a nechápe, proč křesťané mluví o oběti Božího Syna. Oběť je něco, co se zdá být zbytečné a nepotřebné. K čemu by mi Ježíšova oběť mohla asi tak být? Ježíšovo ukřižování provází nepochopení a otázky. Bylo to nutné, aby Ježíš zemřel? Proč se tomu nějak šikovně nevyhnul? Proč si to nějak nezařídil? A tak většině našich současníků Velikonoce už mnoho neříkají. Souvisí to se ztrátou vědomí vlastní hříšnosti a závislosti na Bohu a také s falešně pochopenou svobodou člověka. Dnešní člověk rozumí svobodě jako možnosti dělat si, co se mi zlíbí a co mi prospívá. A obětovat se pro druhé?! Pro většinu našich současníků to je těžko pochopitelná skutečnost.

Člověk však měl vždycky, v každé době, problémy s tím, aby přijal Boží jednání. Aby se vděčně chápal Božího díla. Aby radostně přijal Boží milosrdenství. Ale teď nechme druhé lidi stranou. Užijme si to sami pro sebe, sami pro sebe z toho vyvodíme závěry. Každý bude přece odpovídat sám za sebe, jak říká apoštol. Jsou Velikonoce, a my máme sami u sebe a pro sebe možnost změnit a upevnit svůj vztah k Božímu dílu, k Ježíši Kristu.

" Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? " Tato slova 22. žalmu pronesl Pán Ježíš, protože byl v tu chvíli skutečně opuštěn od Boha. Ježíš nesl na sobě naši vinu, náš hřích. Trpěl za nás. A ta slova volal z kříže on proto, abychom my nikdy ve svých životech takto volat nemuseli. Zůstal věrný svému poslání až do smrti a naplnil tak Boží vůli. Zemřel za člověka.

Evangelista Matouš svědčí o skutečné události, která se stala na určitém místě tohoto světa a v určitém okamžiku našeho lidského času. Evangelista svědčí o skutečné smrti člověka Ježíše na pahorku za Jeruzalémem za vlády římského prokurátora Piláta. Zvnějšku viděno, to byla všední, tuctová poprava člověka, který byl obviněn z podvracení římské říše. Takových a podobných poprav bylo tehdy mnoho.

A přece je zvěst evangelia jasným svědectvím, že tento vnějškový, nezaujatý a vlastně nevěřící pohled, se mívá s podstatou věci. Nejde o tuctovou popravu, ale o smrt Božího Syna, Hospodinova Pomazaného, Mesiáše. To, co se děje na Golgotě, je vyústěním Boží cesty, je to základní čin Božího milosrdenství, nejdůležitější téma Božího jednání s člověkem a pro člověka. Je to ústřední událost pro svět, ba pro celý vesmír. Bůh zde zásadně a definitivně rozhodl ve prospěch nás lidí.

Evangelisté Mt i Mk podávají zprávu, že Ježíš těsně před svou smrtí zvolal výkřikem, který prozrazoval vědomí opuštěnosti od Boha. Evangelisté podávají ta slova nejprve v přepisu původního znění / aram. / a potom v řeckém překladu. Boží Syn, Ježíš Kristus byl na chvíli opuštěn svým Bohem. Evangelisté dosvědčují, že vyvrcholení Ježíšova utrpení bylo skutečné, stejně jako byla skutečná jeho smrt. Nebylo to jen zdánlivé opuštění od Boha, bylo to skutečné zavržení, které by nikdo z lidí nemohl unést. Nebyla to zdánlivá smrt, byla skutečná. V tom všem se právě projevila Ježíšova jedinečnost a mimořádnost jeho smrti. Právě v tomto okamžiku smrti, zavržení a opuštění od Boha, se uskutečnila záchrana lidstva, smíření s Bohem, odpuštění hříchů.

Je třeba si připomínat skutečnost a závažnost Ježíšovy oběti, abychom snad nezlehčovali svou vinu před Bohem a nemysleli si, že to bylo pro Ježíše snadné a jednoduché. Velký pátek nebyl jen průjezdní stanicí ke vzkříšení. Utrpení a zavržení

Božího Syna bylo skutečné a o to hrozivější. Ježíš skutečně použil slovo 22. žalmu v bytostné touze proniknout okamžitou temnotou své situace. K tomu ukazuje i ona otázka: aramejské slovo lema se netáže po příčině ve smyslu „proč?“, ale po cíli a účelu daného jednání. Ježíšova otázka v sobě navíc zahrnuje předpoklad, že mu Bůh Otec odpoví, i když v dané chvíli mlčí, a předpoklad, že ta cesta, kterou Ježíš jde, má smysl a cíl. Ježíš tedy nevolá v roli zoufalce, který přecenil své síly, ale volá jako ten, který hledá cíl a smysl současného opuštění Bohem.

Až sem, do utrpení, vedla cesta Božího Syna. A Ježíš šel touto cestou dobrovolně. Kvůli nám. Sestoupil tak nízko, tak se ponížil v poslušnosti svého Otce, aby dokázal, že neexistuje žádná lidská situace, kterou on by neznal, žádné místo, kde by on nemohl být, kam by se neodvážil přijít, že nebyla chvíle, které on by se vyhnul, ačkoliv byl pravý Boží Syn a Světlo od věčnosti. V tom se zjevuje Boží láska. Cesta poslušnosti Otce byla pro Ježíše tvrdou cestou. Cestou smrti. Nejhlubším smyslem onoho výkřiku bylo, že Ježíš sestoupil až na samé dno opuštěnosti Bohem i lidmi. Tehdy byl naposledy pokoušen a posmíván námi lidmi, když musel slyšet rádoby zbožné, ale ve své podstatě zoufale vzpurné a hříšné řeči: "Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský - ať nyní sestoupí z kříže a uvěříme v něho! Spolehnul na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: Jsem Boží Syn!" Ne v krvavých ranách, které jistě musely velmi bolet, ale právě ve výkřiku: "Bože, proč jsi mě opustil?" bylo největší utrpení Pána Ježíše na kříži. Bůh mlčel na Ježíšovo volání. Byl to okamžik Ježíšova života, kdy se ocitnul úplně dole. Na dně. Zavržen a opuštěn všemi. Z jeho úst slyšíme otázku po smyslu všeho usilování, po smyslu Božího díla lásky k nám. V tom všem ale Ježíš zůstává s námi. Visí na kříži a nesestoupí. Jde za nás až do nejhoršího konce. Nezradil nás, nepodrazil nás, neopustil nás, nedovolil, abychom si všechn svůj hřích museli vypít až do dna. Nechtěl, abychom takto skončili my. Kvůli nám bojoval zápas o důvěru v Boží moc, kvůli nám trpěl opuštěností od Boha, který ho na okamžik skutečně opustil, aby se k němu slavně přiznal při vzkříšení. Ježíš nás tak definitivně a jednou provždy zastoupil a smířil s Bohem. Jeho krev prolitá na kříži způsobila, že náš hřích je Bohem odpuštěn. K tomu není třeba nic přidávat a není to ani možné. On zařídil vše k naší záchraně a podává nám teď ruku.

A to se týká nás všech. Víme o Ježíši ukřižovaném, který volal: " Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil ". Chápeme však jasně, že jeho oběť je dokonalou pomocí a pevným bodem pro nás všechny dnes i zítra? A až do smrti? Ba právě v ní? Uvědomujeme si, že jen ve víře a v přijetí tohoto Božího díla je naše záchrana? Máme vědět o tom, kdo je na naší straně, vědět o tom, že ten Ukřižovaný způsobil svou obětí, že my nikdy nejsme a nebudeme Bohem opuštěni. Od okamžiku Ježíšovy smrti platí, že Bůh je s námi ve všem, co prožíváme, a to dokonce i tehdy, když si za své ztroskotání můžeme evidentně sami. Ani tehdy nás Bůh neopouští. On dává sílu, výhled i naději. Dnes je Velký pátek. Ježíšova otázka nás ubezpečuje, že Bůh je nám blízko v každé životní situaci. Vždyť Pán Ježíš řekl: " Já s vámi jsem až do skonání světa ".

Amen